

Sygn. akt IV KK 371/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Michał Laskowski (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba

SSN Zbigniew Puskarski (sprawozdawca)

Protokolant Marta Brylińska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jerzego Engelkinga,

w sprawie **Ł. Z.**

skazanego z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu
narkomanii w zw. z art. 12 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 26 sierpnia 2020 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na
niekorzyść

od wyroku Sądu Okręgowego w G.

z dnia 13 lipca 2018 r., sygn. akt VI Ka (...)

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w G.

z dnia 16 marca 2018 r., sygn. akt III K (...),

**uchyła zaskarżony wyrok, nadto wyrok Sądu Rejonowego w
G. z dnia 16 marca 2018 r., sygn. akt III K (...), i sprawę Ł. Z.
przekazuje temu Sądowi do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Ł. Z. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 1 grudnia 2016 r. w mieszkaniu w G. przy ul. S. w okresie od bliżej nieustalonego dnia miesiąca maja 2016 r. do 9 maja 2017 r., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, trzydziestokrotnie udzielił Ł. C. substancję psychotropową w postaci marihuany w ilości łącznej nie mniej niż 50 gramów, pobierając w zamian kwotę 40 zł za 1 gram, tj. o czyn z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k.;
2. w okresie od bliżej nieustalonego dnia miesiąca grudnia 2016 r. do 10 maja 2017 r. w G. , działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej piętnastokrotnie udzielił Ł. Ś. substancję psychotropową w postaci marihuany w ilości łącznej nie mniej niż 37,5 grama, pobierając w zamian kwotę 40 zł za 1 gram, tj. o czyn z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k.;
1. w dniu 23 maja 2017 roku w G. przy ul. R. , posiadał wbrew przepisom ustawy znaczną ilość substancji psychotropowej w postaci marihuany w ilości 374 grama, tj. o czyn z art 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii; w okresie od bliżej nieustalonego dnia miesiąca stycznia - lutego 2017 r. w G. , działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej dwukrotnie udzielił P.D. substancję psychotropową w postaci marihuany w ilości łącznej nie mniej niż 1 gram, pobierając w zamian kwotę 40 zł, tj. o czyn z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k.;
2. w okresie od bliżej nieustalonego dnia miesiąca sierpnia 2016 r. do kwietnia 2017 r. w G., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej trzykrotnie udzielił K.S. substancję psychotropową w postaci marihuany w ilości łącznej nie mniej niż 6 gramów, pobierając w zamian kwotę 40 zł za 1 gram, tj. o czyn z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k.

Do aktu oskarżenia prokurator dołączył na podstawie art. 335 § 2 k.p.k. wniosek o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym kar:

- za czyny I, II, IV i V – na podstawie art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii – kar po roku ograniczenia wolności, polegających na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne wskazane przez sąd w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym;

- za czyn III - na podstawie art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii – kary roku pozbawienia wolności;

- kary łącznej w postaci kary mieszanej określonej w art. 37b k.k. – w wymiarze 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 2 lat ograniczenia wolności, polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym.

Nadto prokurator wnioskował o orzeczenie na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii nawiązki w wymiarze 2000 zł na cele zapobiegania i zwalczania narkomanii, przepadek osiągniętej przez oskarżonego z popełnienia przestępstw korzyści majątkowej i dowodów rzeczowych oraz o zasądzenie od oskarżonego „kosztów i opłaty postępowania”.

Sąd Rejonowy w G. procedując w dniu 16 marca 2018 r. na posiedzeniu pod nieobecność prokuratora, uzależnił uwzględnienie wniosku od jego modyfikacji. Oskarżony wyraził zgodę na proponowaną modyfikację wniosku w taki sposób, że kara łączna pozostanie niezmienną, natomiast za czyny z punktów I, II, IV i V aktu oskarżenia zamiast kary ograniczenia wolności zostanie wymierzona kara po roku pozbawienia wolności.

W tym samym dniu wymieniony Sąd wydał wyrok, sygn. akt III K (...) którym orzekł zgodnie ze zmodyfikowanym wnioskiem, tj. uznał Ł. Z. za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów, za każdy z nich, przy zastosowaniu odnośnie do czynów z pkt I, II, IV i V aktu oskarżenia art. 37a k.k., wymierzył oskarżonemu kary po roku pozbawienia wolności (pkt 1-5 wyroku), a na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 37b k.k. karę łączną 6 miesięcy pozbawienia wolności i 2 lat ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej,

kontrolowanej pracy na cel społeczny wskazany przez Sąd w wymiarze 30 godzin miesięcznie (pkt 6 wyroku).

Nadto orzekł wobec oskarżonego:

- na podstawie art. 45 § 1 k.k. przepadek korzyści majątkowej osiągniętej z przestępstwa w wysokości 3.760 zł;
- na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii nawiązkę w wysokości 2000 zł na rzecz Fundacji Zapobiegania i Resocjalizacji Uzależnień „N. z siedzibą w B.;
- na podstawie art. 70 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz art. 44 § 2 k.k. przepadek na rzecz Skarbu Państwa poprzez zniszczenie określonych dowodów rzeczowych.

Sąd zasądził też od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w łącznej kwocie 370 zł.

Należy zaznaczyć, że inaczej niż w akcie oskarżenia, w części wstępnej wyroku wskazano, że Ł. Z. w pkt III aktu oskarżenia zarzucono czyn z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i taką podstawę prawną skazania oraz wymiaru podano w pkt 5 części rozstrzygającej wyroku.

Apelację od tego wyroku wniósł prokurator. Nie precyzując kierunku zaskarżenia, zaskarżył wyrok w zakresie rozstrzygnięć zawartych w pkt 1, 2, 3, 4 i 5, zarzucając:

I. Naruszenie prawa materialnego:

1. art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zakresie pkt 5 wyroku, poprzez brak jego zastosowania, pomimo przyjęcia opisu czynu zawartego w pkt III konkluzji aktu oskarżenia i ustalenia, że oskarżony wbrew przepisom ustawy posiadał i rozprowadzał znaczną ilość substancji psychotropowej, w rozumieniu powołanego przepisu, przewidującego za taki czyn surowszą odpowiedzialność karną;

2. art. 37a k.k. w zw. z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zakresie pkt 1, 2, 3 i 4 wyroku, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na orzeczeniu kary pozbawienia wolności, w sytuacji gdy przepis ten nie przewiduje takiej możliwości, a nadto w sytuacji gdy czyn przypisany oskarżonemu w pkt 3 wyroku (art. 62 ust. 2 ustawy o

przeciwdziałaniu narkomanii) przewiduje karę pozbawienia wolności powyżej lat 8, co uzasadniało zastosowanie art. 37b k.k.

II. Obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a to:

1. art. 343 § 3 k.p.k. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na dokonaniu przez Sąd zmiany we wniosku prokuratora złożonym w trybie art. 335 § 2 k.p.k. (w zakresie kar jednostkowych) na posiedzeniu w dniu 16 marca 2018 r. bez udziału prokuratora, w sytuacji gdy zgodnie z treścią art. 343 § 3 k.p.k. zmiana wniosku winna być dokonana przez prokuratora;

2. art. 424 § 1 pkt 2 k.p.k., polegającą na sprzeczności sentencji wyroku z jego uzasadnieniem, poprzez wskazanie w uzasadnieniu orzeczenia, że podstawą skazania oskarżonego za cztery czyny z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. na kary „po 1 roku pozbawienia wolności” jest art. 58 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, zamiast art. 59 ust. 1 tej ustawy.

Podnosząc powyższe zarzuty, prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oparcie orzeczenia na prawidłowej kwalifikacji prawnej, tj. w zakresie czynów 1, 2, 3, 4 przy zastosowaniu art. 37b k.k., zaś w zakresie pkt 5 wyroku na podstawie art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z dnia 13 lipca 2018 r., sygn. akt VI Ka (...), zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- w zakresie punktów 1, 2, 3 i 4 wskazał jako podstawę prawną wymiaru kary pozbawienia wolności art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- w zakresie punktu 5 ustalił, iż oskarżony dopuścił się czynu wyczerpującego znamiona określone w art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i że ten przepis stanowi podstawę wymiaru kary pozbawienia wolności orzeczonej w tym punkcie, a w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy, zwalniając oskarżonego od ponoszenia kosztów postępowania odwoławczego, obciążając wydatkami Skarb Państwa.

Ponadto Sąd Okręgowy wpisanym do protokołu rozprawy postanowieniem na podstawie art. 105 k.p.k. sprostował oczywistą omyłkę pisarską w wyroku Sądu Rejonowego w G. w ten sposób, że w części wstępnej w punkcie III w miejsce zapisu „art. 62 ust. 1” wpisał „art. 62 ust. 2”, przyjmując że w trakcie redagowania wyroku błędnie przepisano kwalifikację prawną czynu wskazaną w akcie oskarżenia.

Pisemne uzasadnienie wyroku Sądu II instancji nie zostało sporządzone. Kasację od prawomocnego wyroku Sądu odwoławczego wniósł Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny. Na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. zaskarżył wyrok w całości na niekorzyść skazanego Ł. Z., zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego - art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k., polegające na nieprzeprowadzeniu prawidłowej kontroli odwoławczej i dokonaniu jedynie częściowej zmiany wyroku Sądu I instancji, w sytuacji gdy wyrok ten również w części, w jakiej został utrzymany w mocy, był oczywiście niesprawiedliwy, gdyż został wydany z rażącym naruszeniem przepisów prawa procesowego – art. 343 § 1 i § 3 k.p.k. w zw. z art. 335 § 2 k.p.k. i w efekcie, w zakresie orzeczenia o karze łącznej, z rażącym naruszeniem art. 85 § 1 k.k., art. 86 § 1 k.k. i art. 37b k.k., co obligowało Sąd odwoławczy do orzekania poza granicami i zarzutami podniesionymi w apelacji prokuratora.

Podnosząc tak sformułowany zarzut, Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w G. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna, a wobec tego, że została wniesiona przed upływem terminu określonego w art. 524 § 3 k.p.k., nie było przeszkód do jej uwzględnienia.

Trzeba podkreślić i uznać za okoliczność szczególnie naganną, że każdy podejmujący w tej sprawie czynności organ procesowy nie ustrzegł się poważnych błędów w stosowaniu prawa.

Prokurator Prokuratury Rejonowej w G. formułując we wniosku złożonym na podstawie art. 335 § 2 k.p.k. postulat co do mającej być wymierzonej oskarżonemu

kary łącznej nie dostrzegł, że nie może być ona ukształtowana jako tzw. kara mieszana (sekwencyjna) przy zastosowaniu art. 37b k.k. (przy ignorowaniu w zakresie kary łącznej pozbawienia wolności art. 86 § 1 k.k., skoro kara ta miała wynieść 6 miesięcy, przy karze jednostkowej za czyn z pkt III aktu oskarżenia roku pozbawienia wolności), bowiem ten przepis stanowi m.in., że w sprawie o występki zagrożony karą pozbawienia wolności, niezależnie od dolnej granicy ustawowego zagrożenia przewidzianego w ustawie za dany czyn, sąd może orzec jednocześnie karę pozbawienia wolności w wymiarze nieprzekraczającym 3 miesięcy, a jeżeli górna granica ustawowego zagrożenia wynosi przynajmniej 10 lat i 6 miesięcy, oraz karę ograniczenia wolności do lat 2. Wynika z tego, że wspomniany przepis może znaleźć zastosowanie jedynie w przypadku skazania za konkretny przypisany wyrokiem oskarżonemu występki i wówczas, przy istnieniu określonych przesłanek, sąd może wymierzyć za ten czyn karę mieszaną, składającą się z kary pozbawienia wolności oraz kary ograniczenia wolności. Zatem przepis art. 37b k.k. nie znajduje zastosowania przy orzekaniu kary łącznej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2016 roku, sygn. II KK 295/16). W takim wypadku może natomiast znaleźć zastosowanie, gdy zaistnieją ku temu warunki (w niniejszej sprawie nie stwarzał ich wyrok Sądu Rejonowego), art. 87 § 2 k.k., który stanowi, że jeżeli za zbiegające się przestępstwa wymierzono kary pozbawienia wolności oraz ograniczenia wolności i kara łączna pozbawienia wolności nie przekroczyłaby 6 miesięcy, a kara łączna ograniczenia wolności - 2 lat, sąd może orzec te kary łączne jednocześnie, jeżeli cele kary zostaną w ten sposób spełnione.

Nie jest też jasne, na jakiej podstawie prawnej za czyny z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, zagrożone karą pozbawienia wolności od roku do 10 lat, prokurator wnioskował o wymierzenie oskarżonemu tylko karę po roku ograniczenia wolności. Nie wchodziło bowiem w grę zastosowanie art. 37a k.k., w którym jest mowa o zagrożeniu karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 8 lat, zaś możliwe od strony prawnej zastosowanie art. 37b k.k. musiałoby prowadzić do wymierzenia oskarżonemu kar mieszanych. Kary postulowane przez prokuratora mogłyby zostać wymierzone przy zastosowaniu nadzwyczajnego ich złagodzenia (art. 60 § 6 pkt 3 k.k.), jednak potrzeby zastosowania tej instytucji oskarżyciel publiczny nie sygnalizował. Nadto, o czym w

kasacji nie wspomniano, z treści protokołów przeprowadzonych w dniach 25 maja i 15 grudnia 2017 r. przesłuchań wtedy podejrzanego Ł. Z. (k. 23-25 i 94-95 akt sprawy) nie wynika, że prokurator uzgodnił z nim kwestię przepadku korzyści majątkowej osiągniętej z popełnienia przestępstw, zatem zamieszczenie we wniosku żądania orzeczenia tego przepadku naruszało art. 335 § 2 k.p.k. Żądanie to było też merytorycznie wadliwe, bowiem nie precyzowało kwoty przepadku, która również powinna być z oskarżonym uzgodniona.

Z kolei Sąd Rejonowy w G. dostrzegł wadliwość wniosku prokuratora tylko w części dotyczącej kar jednostkowych, które miały być oskarżonemu wymierzone za czyny z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, natomiast w wyroku powielił inne wspomniane wyżej nieprawidłowości, nie dążąc do ich usunięcia, w tym obraził przepisy art. 85 § 1 i art. 86 § 1 k.k., skoro karę łączną pozbawienia wolności orzekł w wymiarze niższym od każdej z jednostkowych kar pozbawienia wolności oraz orzekł karę łączną ograniczenia wolności, chociaż za żadno z przestępstw kary takiej oskarżonemu nie wymierzył, zaś w uzasadnieniu wyroku wskazał, że wymierzając karę łączną brał za podstawę „kary z osobna wymierzone za zbiegające się przestępstwa”. Błędem mniejszego kalibru, chociaż również znaczącym, było powołanie przy wymierzeniu czterech kar pozbawienia wolności art. 37a k.k. w sytuacji, gdy kary te mieściły się w granicach ustawowego zagrożenia, przepis ten mówi o orzeczeniu kary grzywny albo kary ograniczenia wolności. Jest też oczywiste, że orzekając co do kar jednostkowych w sposób odbiegający od wniosku prokuratora, naruszył art. 343 § 3 k.p.k., zgodnie z którym najpierw powinien spowodować dokonanie przez autora wniosku wskazanej przez siebie zmiany, zaakceptowanej przez oskarżonego.

Po wydaniu wyroku przez Sąd I instancji prokurator sporządził apelację, która nie dążyła do usunięcia wszystkich zaistniałych w tym orzeczeniu nieprawidłowości (było to możliwe w świetle art. 447 § 5 k.p.k.), nadto zarzut z pkt I.2 zrehabilitował w sposób sugerujący, że również przy wymiarze kary za czyn, który powinien zostać zakwalifikowany z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, stosowano art. 37a k.k., co nie było prawdą.

Przy braku pisemnego uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w G. nie można stwierdzić, czy Sąd ten nie dostrzegł wspomnianych nieprawidłowości, czy też je

zauważył, jednak uznał, że realia procesowe nie dają możliwości ich usunięcia. Bardziej prawdopodobna wydaje się pierwsza ewentualność, z uwagi na brak niezwłocznej inicjatywy tego Sądu w kierunku spowodowania wniesienia kasacji przez podmiot wymieniony w art. 521 § 1 k.p.k. Z akt sprawy wynika, że zmierzające do tego czynności zostały podjęte dopiero po zasygnalizowaniu nieprawidłowości prawomocnego wyroku przez administrację jednostki penitencjarnej, do której został przyjęty w celu odbycia kary Ł. Z. (k. 239 - 242 akt sprawy).

Słusznie w kasacji podniesiono, że chociaż w apelacji prokuratora nie podniesiono zarzutów w odniesieniu do rozstrzygnięcia o karze łącznej, ale Sąd Okręgowy w G. orzekając jako sąd odwoławczy był uprawniony i zobowiązany do rozpoznania sprawy i orzekania także poza granicami przedmiotowymi środka odwoławczego oraz poza granicami wynikającymi z podniesionych w nim zarzutów. W szczególności dążąc do usunięcia wszystkich nieprawidłowości, którymi był dotknięty wyrok Sądu I instancji (inną kwestią jest, że prawdopodobnie ich nie widział) powinien postąpić po myśli przepisów art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k., zaś odstępując od ich zastosowania rażąco je naruszył, co miało istotny wpływ na treść wyroku organu *ad quem*. Istotne w tym względzie były dwie okoliczności. Pierwsza – mimo niewskazania przez prokuratora w apelacji kierunku zaskarżenia wyroku Sądu Rejonowego, należało przyjąć, mając na uwadze treść art. 434 § 1 k.p.k., że jest on zaskarżony na niekorzyść oskarżonego, skoro w apelacji podniesiono zarzut naruszenia art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, a którego uwzględnienie przez Sąd odwoławczy spowodowało zmianę wyroku na niekorzyść oskarżonego poprzez przyjęcie surowszej kwalifikacji prawnej czynu przypisanego mu w punkcie 5 wyroku Sądu I instancji, tj. z art. 62 ust. 2, w miejsce przyjętej z art. 62 ust. 1 wymienionej ustawy. Prokurator kwestionował też powołanie w wyroku korzystnego dla oskarżonego art. 37a k.k. Druga – uznanie, że utrzymanie w mocy wyroku Sądu I instancji w mocy byłoby rażąco niesprawiedliwe w rozumieniu art. 440 k.p.k., który to przepis obliguje sąd odwoławczy do zmiany w takim wypadku zaskarżonego orzeczenia na korzyść oskarżonego niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów albo jego uchylenia, także z możliwym w perspektywie orzeczeniem sądu I instancji mniej

korzystnym dla oskarżonego niż to uchylone, w sytuacji określonej w art. 437 § 2 k.p.k. (realia procesowe sprawy, w której Sąd *meriti* nie prowadził przewodu sądowego, powodowały, że przepis ten nie stał na przeszkodzie uchyleniu wyroku i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania). Uznanie takie nie powinno budzić wątpliwości, jako że rażąco niesprawiedliwie byłoby utrzymanie w mocy tej części wyroku Sądu I instancji, która była dotknięta poważnymi błędami w zakresie stosowania prawa materialnego. Jak to wskazano w kasacji, Sąd Najwyższy wielokrotnie zwracał uwagę, że rażąco niesprawiedliwe jest utrzymanie w mocy orzeczenia dotkniętego naruszeniami ujętymi w art. 438 k.p.k., zwłaszcza w pkt 1, które mogłyby powodować zmianę w sferze realnie odczuwanych skutków dla oskarżonego (tak m.in. w wyrokach: z dnia 3 marca 2003 r. III KKN 568/00; z dnia 1 października 2008 r., V KK 261/08; z dnia 15 października 2008 r., II KK 220/08).

Stwierdzenie zasadności zarzutu podniesionego w kasacji nakazywało uchylenie zaskarżonego wyroku, zaś dostrzegając, że pierwotne poważne uchybienia zaistniały w postępowaniu pierwszoinstancyjnym oraz że Sąd Rejonowy w G. orzekał w trybie konsensualnym, Sąd Najwyższy uchylił wyrok również tego Sądu i przekazał mu sprawę do ponownego rozpoznania. Nie jest wykluczone ponowne orzekanie przez ten Sąd we wspomnianym trybie, jednak w sposób respektujący przepisy prawa procesowego i materialnego, względnie – przy odstępieniu od tego trybu – rozpoznanie sprawy na zasadach ogólnych.

Na marginesie można zauważyć, że w kasacji wyrażono niejednolite zapatrywania co do potrzeby uchylenia wyroku Sądu pierwszej instancji przez Sąd odwoławczy. Z jednej strony wskazano, że „prawidłowo przeprowadzona kontrola odwoławcza i stwierdzenie rażącego naruszenia art. 85 § 1 k.k., art. 86 § 1 k.k. i art. 37b k.k. powinna zatem doprowadzić sąd do wydania odmiennego rozstrzygnięcia, niż utrzymującego w mocy wyrok sądu I instancji w zakresie orzeczenia o karze łącznej, a mianowicie, z uwagi na przyjęty przed Sądem I instancji konsensualny tryb postępowania, uchylenia tego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. Niewątpliwie bowiem, wobec oczywiście wadliwego, skierowanego w trybie art. 335 § 2 k.p.k. wniosku prokuratora, nawet po dokonanej przez sąd jego zmianie, nie jest możliwym jego uwzględnienie i zachodzić będzie potrzeba skierowania sprawy oskarżonego Ł. Z.

(tak w oryginale) na rozprawę do rozpoznania na zasadach ogólnych”. Analogicznie stwierdzono też, że „Sąd Okręgowy w G. powinien zatem zaniechać dokonywania korekty wyroku w zakresie przyjętej podstawy wymiaru kar jednostkowych oraz uchylić wydany w trybie konsensualnym wyrok Sądu I instancji w całości (wydany nie tylko z rażącym naruszeniem art. 85 § 1 k.k., art. 86 § 1 k.k. i art. 37b k.k., ale również art. 343 § 1 i § 3 k.p.k. w zw. z art. 335 § 2 k.p.k.) i przekazać sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania”. Z drugiej jednak strony, tłumacząc wniosek o uchylenie tylko wyroku Sądu Okręgowego, skarżący wywodził, że zachodziła możliwość wydania przez ten Sąd korzystnego dla oskarżonego wyroku reformatoryjnego, przy uwzględnieniu, że najwyraźniej wolą stron było ukształtowanie odpowiedzialności Ł.Z. (poniesionej przez niego finalnie dolegliwości) za wszystkie popełnione przez niego czyny w takim zakresie, jaki miał wynikać z orzeczonej nieprawidłowo kary łącznej, tj. kary 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz kary 2 lat ograniczenia wolności. Również Sąd Rejonowy w uzasadnieniu wyroku wskazał, że „karą adekwatną do stopnia winy i społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonemu czynu (niezależnie od faktu, że Ł. Z. przypisano 5 czynów, stwierdzenie to nie jest prawidłowe w odniesieniu do kary łącznej, jako że wymienione przez Sąd *meriti* elementy mają znaczenie przy orzekaniu kary za konkretne przestępstwo – uw. SN), realizującą zarazem cele w zakresie prewencji indywidualnej oraz ogólnej”, będzie kara łączna orzeczona jako sekwencja dwóch kar. W takim razie, według autora kasacji, przy uwzględnieniu uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2013 r. I KZP 5/13, OSNKW 2013, z. 11, poz. 92, wskazującej na możliwość dokonania zmiany przez sąd odwoławczy zaskarżonego wyroku wydanego w trybie art. 343 k.p.k., nie było przeszkód do właściwego ukształtowania kar jednostkowych za poszczególne czyny. Mianowicie z uwagi na to, że występki z art. 59 ust. 1 i z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii zagrożone są karą od roku do 10 lat pozbawienia wolności, zastosowanie mógł znaleźć art. 37b k.k., w myśl którego możliwe było wymierzenie jednostkowych kar w formie sekwencyjnej, tj. za każdy czyn po 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę ograniczenia wolności w wymiarze od miesiąca do dwóch lat. Przy tak wymierzonych karach za poszczególne występki, orzeczenie o karze łącznej - przy zastosowaniu art. 87 § 1 (autor kasacji zapewne

miął na myśli § 2) k.k. - nie byłoby obarczone uchybieniami normom prawa karnego materialnego.

Sąd kasacyjny stanął jednak na stanowisku, że bardziej prawidłowe byłoby postąpienie Sądu odwoławczego w myśl pierwszego z przytoczonych wariantów, wobec czego nie podzielając w pełni wniosku kasacji, uchylił wyroki sądów obu instancji, nakazując ponowienie postępowania właściwemu sądowi rejonowemu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.